

Sygn. akt II CSK 267/17

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości [...] "D." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w M.

przeciwko J.L.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 31 października 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 9 grudnia 2016 r., sygn. akt VIII Ga (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa
tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń

umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanego J.L. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 9 grudnia 2016 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Uzasadniając przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik pozwanego wskazał na konieczność rozstrzygnięcia, „czy pojęcie <odpłatnej czynności prawnej> zawarte w art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze obejmuje również zapłatę kwoty pieniężnej stanowiącej spełnienie świadczenia wynikającego z wcześniej zawartej umowy, oraz czy samą czynność zapłaty należy kwalifikować jako czynność prawną, czy też jedynie jako czynność techniczną (faktyczną)” oraz „czy art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze powinien być interpretowany w sposób literalny, czy też wykładnia tego przepisu powinna uwzględniać jego cel oraz funkcję pełnioną w systemie prawa, w szczególności w kontekście zmian jakie zaszły w ramach szeroko rozumianego <prawa upadłościowego>, w szczególności uchwalenia nowego brzmienia art. 128 ust. 1 Prawa upadłościowego”.

Uzasadniając występowanie w sprawie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien nie tylko sprecyzować przepis wymagający wykładni, ale także wyjaśnić, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. W tym celu niezbędne jest przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. W wypadku, gdy skarżący powołuje się na rozbieżności

w orzecznictwie, to powinien przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądów i poddać je analizie w celu wykazania, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przytoczyć argumenty wskazujące, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.).

Sformułowane w skardze pytania nie spełniają powyższych wymagań. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawierało argumentów, które świadczyłyby o występowaniu takich rozbieżności w wykładni art. 128 ust. 1 p.u.n., które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Potrzeba wykładni tego przepisu nie występuje także dlatego, że Sąd Najwyższy wyraził już w tej kwestii pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Na tle spłaty pożyczki Sąd Najwyższy przyjął, że czynnością prawną jest zdarzenie, w skład którego wchodzi przynajmniej jedno oświadczenie woli zmierzające do ustanowienia, zmiany lub zniesienia stosunku prawnego, a więc świadome i celowe zachowanie określonej osoby zmierzające do osiągnięcia wskazanych skutków cywilnoprawnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., II CSK 546/11, OSNC 2013, nr 2, poz. 24). Sądy orzekające w sprawie powyższe rozumienie czynności prawnej odniosły do okoliczności sprawy, a więc spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z umowy łączącej pozwanego z upadłym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie wywołuje jednak wątpliwości, że spełnienie świadczenia pieniężnego w wykonaniu zobowiązania należy uznać za czynność prawną w rozumieniu także art. 128 p.u.n. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2013, IV CSK 157/13, nie publ.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pełnomocnika powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

aj